

Een eeuw Kleiwegkwartier

Nadat ik in de zomer van 2017 de opdracht kreeg van de Bewonersorganisatie Kleiwegkwartier (BOK) om een boek te schrijven over het Kleiwegkwartier, begon de eerste klus: Het lezen van alle ingebonden Buurkranten, die zijn verschenen vanaf 1977. Zo kreeg ik een beeld van wat zich hier de afgelopen veertig jaar heeft afgespeeld.

Het viel me op, dat je de berichtgeving kon indelen in drie soorten.

De eerste categorie gaat over de gebouwde omgeving. Straten die moesten worden afgesloten voor verkeer. De komst van rijksweg A20. Huizen die niet goed werden onderhouden of zelfs zo slecht waren dat ze moesten worden gesloopt. Grote bedrijven, die verdwenen uit het Kleiwegkwartier en de gebouwen plaats maakten voor woningen. Het ging over de aanleg van het Melanchtonpark, maar ook over de bescherming van de Bergse plassen, het groen eromheen en over de Rotte. In een andere categorie staat de mens centraal. Je leest over de passie van mensen of over hun werk. Kinderen die plannen maken voor speelterreinen. Zorgen als het gaat om de gezondheid die in het geding dreigt te komen door geluidsoverlast en verspreiding van fijnstof. De vervuiling van de bodem en de plassen. Ook berichten over feesten, culturele bijeenkomsten en andere activiteiten, die het leven leuker maken en mensen de gelegenheid geven elkaar te ontmoeten.

De derde categorie berichtgeving gaat over de politiek. Plaatselijke bestuurders die aan het woord komen. Burgemeesters die op bezoek zijn geweest. Politieke partijen die hun programma voor Hillegersberg-Schiebroek over het voetlicht brengen. Mensen van de bewonersorganisaties, die protesteren tegen plannen van de gemeente of strategieën ontvouwen ten aanzien van plannen. Mijn plan is om over deze driehoek - gebouwde omgeving-mens-politiek - een boek te schrijven. Ik heb een tijdspad uitgestippeld en ben aan de slag gegaan.

Literatuur over het gebied is er in overvloed. Niet alleen geschreven, maar ook veel beeldmateriaal. Ik heb archieven bezocht en mensen gesproken. Eigenlijk doe ik dit nog steeds. Telkens kom je meer te weten en kan je gericht zoeken en vragen. Het is spannend om te doen. Ik vind het net een polaroidfoto die je ziet opkomen. Eerst zie je vaag de contouren, waarna de foto steeds scherper wordt.

Een voorbeeld van één zo'n 'foto'.

Het Kleiwegkwartier ligt van oorsprong in drie verschillende polders. De negen eeuwen oude Kleiweg ligt tussen twee polders en verdeelt het Kleiwegkwartier in een zuidelijk- en een noordelijk deel. In het Zuidelijke deel liggen de Gravenbuurt en Bloemenbuurt Oost en West. Het Noordelijke deel is het Statenlaankwartier geworden.

De Ringdijk is omstreeks 1750 aangelegd, staat haaks op de Kleiweg en vormt ook een scheiding tussen twee polders. De Uitweg vormt de verbinding tussen deze twee dijken. In de hoek Kleiweg/Uitweg ligt de Edelstenenbuurt. Zo is te zien dat de eeuwenoude structuur in het gebied is gehandhaafd en bepalend is geworden voor het huidige Kleiwegkwartier. De Straatweg is ook zo'n oude verbindingsweg, die bepalend is geworden voor de structuur. Het gebied tussen de Straatweg en de Rotte werd het Margrietlaankwartier. In het boek komt dan ook een uitgebreide beschrijving van de gebouwde omgeving.

Henk Koetsveld

Mobiel Rotterdams erfgoed in remise aan Kootsekade

Vooroorlogse trams en het naoorlogse RET Dafje (foto: John Krijgsman)

Niet iedereen in de buurt is het zich bewust, maar het Kleiwegkwartier herbergt een grote collectie Rotterdams erfgoed. De tramremise van RoMeO (Rotterdams openbaar vervoer Museum en exploitatie van Oldtimers) aan de Kootsekade biedt onderdak aan zestig historische trams die vanaf 1879 hebben gereden over de Rotterdamse rails. Ook een metrotreinset uit de beginjaren van de Rotterdamse metro en de oudste bewaarde autobus van de RET zijn in deze remise te vinden. Het alleroudste en voor Nederland unieke museumstuk is een paardenomnibus (een voertuig dat niet over rails reed, maar op houten wielen met stalen banden over de keien hobbelde) uit 1878. Een ander RET-voertuig dat nostalgische vertedering oproept is een DAF 66 waarmee de leiding van de dienst zich verplaatste naar plekken waar het tram- of busverkeer was vastgelopen.

De voor dit deel van onze wijk zo beeldbepalende remise werd in 1923 gebouwd toen de elektrische tram vanuit Rotterdam ging uitbreiden naar het toen nog zelfstandige Hillegersberg. Tot het begin van deze eeuw was 'De Koot' uitvalsbasis voor verschillende tramlijnen. Tussen vijf uur 's morgens en één uur 's nachts reden tientallen trams de remise uit en in. Sinds 2010 is de museumcollectie van de RET hier gehuisvest. De vrijwilligers van RoMeO zorgen dat de wagens in goede staat blijven.

In een kleine werkplaats in de remise wordt technisch onderhoud gepleegd. Ook zijn al heel wat wagens terug gerestaureerd naar de originele staat. Momenteel wordt gewerkt aan de herbouw van een bijwagen uit 1921 van een type dat als een van de weinige niet bewaard is gebleven. Zodat dankzij de bouwers van RoMeO de historische tramcollectie binnenkort nog completer is.

De buscollectie beslaat alleen de periode na de Tweede Wereldoorlog; de oudste

Vanaf links trams met de bouwjaren 1906 tot en met 1986 (foto: John Krijgsman)

bewaarde bus dateert uit 1948 en wordt in de remise Kootsekade gerestaureerd. De overige twintig museumbussen staan in de RET-garage aan de Sluisdijk en zijn daar niet toegankelijk voor publiek. Maar ze komen wel regelmatig op straat, bijvoorbeeld op de openingsdagen van het trammuseum.

De vrijwilligers van RoMeO rijden ook met historische trams door de stad. De toeristische rondrit Lijn 10 is inmiddels niet meer uit de Rotterdamse straten weg te denken. Tussen eind april en eind oktober draaien drie 'vierassers' uit 1931 ieder half uur hun rondjes langs Delfshaven, Euromast en Markthal. Daarnaast zijn er vrijwel dagelijks verhuurde trams op pad, voor bedrijfsuitstapjes, een familiefeestje of met een bruidspaar naar het stadhuis. Ook bekende rondritten als de Snertram en de IJsestram worden gereden met trams en medewerkers van RoMeO.

In het achterste deel van de remise is het Rotterdamse trammuseum gehuisvest. Daar staan de trams die niet zo vaak op straat komen en daar zijn ook de metro, de bus, de paardenomnibus en het DAFje te bewonderen. In het museum kun je je trambestuurder wanen achter de 'controller' van een vierasser of genieten van nostalgische tramfilms. De remise wordt ook verhuurd voor evenementen. Zo was het metrostel ooit het decor bij een voorstelling van 'Conny Janssen danst' en genoten onlangs groepen kinderen tussen de oude trams van 'De Musical van Oma Greet'.

RoMeO wordt draaiend gehouden door zo'n honderdvijftig vrijwilligers: man, vrouw, jong, oud, met of zonder een band met de RET. De jongste tramconductor is 18, de oudste 83. Wat hen bindt is de liefde voor historisch

erfgoed en voor de stad Rotterdam. Nieuwe vrijwilligers zijn altijd welkom, in allerlei functies: onderhoud en restauratie van trams en bussen, catering in de remise of tijdens de ritten, administratie, archiefwerk, rondleidingen verzorgen in het museum of rijden als conducteur, trambestuurder of buschauffeur.

Het trammuseum is tussen april en oktober iedere eerste zaterdag van de maand tussen tien en vier uur geopend voor het publiek. Bij de entreeprijs is inbegrepen een retourrit per historische tram naar het Centraal Station of per museumbus naar het Willemsplein. De Citytour Lijn 10 is een leuke manier om als 'toerist in eigen stad' Rotterdam te verkennen. Lijn 10 rijdt in juli en augustus op dinsdag tot en met zondag tussen 11.00 en 16.30 vanaf het Willemsplein; in september en oktober wordt op donderdag tot en met zondag gereden. Wie in het Kleiwegkwartier woont kan altijd vragen of hij na de laatste rit van Lijn 10 mee mag rijden naar de remise.

John Krijgsman

www.stichtingromeo.nl
facebook.com/stichtingromeo

De Saurer-bus is jarig

Op zaterdag 7 juli 2018 (tussen tien en vier uur) wordt in het trammuseum aan de Kootsekade de zeventigste verjaardag gevierd van de oudste bewaarde RET bus, de Saurer uit 1948.

Toegang vijf euro, kinderen en senioren drie euro. Met RotterdamPas gratis, inclusief een rit in een museumbus naar het Willemsplein vice versa of per historische tram naar CS vice versa.

Zoekplaatje

Voor het nieuwe Zoekplaatje hebben we een foto gekozen die we recent onder ogen gekregen, afkomstig uit het archief van bewonersorganisatie Terbregge's Belang. Waar in het Kleiwegkwartier is deze foto genomen, wat valt er te vertellen van de afgebeelde inrichting en van wanneer is de foto?

Oplossingen zoals altijd per mail naar buurtkrantbok@gmail.com of in de brievenbus op de Antony Duyklaan 9. Over naar het vorige zoekplaatje. Er kwamen vijf inzendingen binnen, twee vaste inzenders, de andere drie hebben of hadden een bijzondere relatie met de afgebeelde straat. Zo schrijft Leo van Herk, dat hij in 1952 in de Diamantweg is geboren. Destijds waren alleen de tuintjes bij de eerste twee huizen er nog. Hij vestigt de aandacht op de boerderij op de achtergrond gesloopt in de jaren zestig. Inzender Bas van Wijk woont vanaf 1935 op de Diamantweg. Het balkonhek rechts op de foto is van zijn huis. Hij verhaalt dat vooraan de straat een betonnen brug lag om de Kleiweg te bereiken. Deze brug was het eigendom van de spoorwegmaatschappij ZHESM. Als bewoner moest men ieder jaar 25 gulden betalen aan de stationschef van het station Hofplein om er gebruik van te mogen maken. Ook bewoner Aad Moree klom in de pen, hij schrijft: 'Ik woon achterin deze straat. Naast ons woonde de oudste bewoonster van de straat. Zij heeft zelfs de eerste steen gelegd van het huis waar zij 95 jaar heeft gewoond. De rust die dit plaatje uitstraalt is heerlijk. Een bakker, de hogere kar lijkt de melkboer. Op de

in de richting van de Erasmussingel. Tot 16 december 1941 heette deze weg Stationsweg, genoemd naar het achter de huizen links gelegen station Schiebroek (later Rotterdam Kleiweg) van de Hofpleinlijn. De Erasmussingel heette tot die datum Achterweg. Dit gedeelte van het Kleiwegkwartier behoorde tot de annexatie door Rotterdam op 1 augustus 1941 tot de gemeente Schiebroek. Op diezelfde datum werden ook de gemeenten Hillegersberg en Overschie geannexeerd. Ter vermijding van doublures moesten destijds vele straatnamen in deze buurt worden gewijzigd. Alle straten die op de Erasmussingel uitkwamen (behalve de Hoofdlaan) waren vernoemd naar Nederlandse schrijvers (Potgieter, Van Lennep, etc.). Na de wijziging werden deze straten vernoemd naar edelstenen (topaas, smaragd, etc.), vandaar de naam Diamant- of Edelstenenbuurt.

De panden links en rechts op de foto dateren van de jaren 1920 en 1921. Bouke Savert, die weer de actuele foto maakte, daarvoor dank, vestigt nog de aandacht op het feit, dat Diamantweg wel erg chic klinkt voor zo'n smal straatje, dat na het verwijderen van de helft van de

achtergrond de boerderij van familie Mus, aan de overzijde van de Erasmussingel. Ramen open, dit moet een heerlijke dag zijn geweest. De straat staat nu vol met auto's, bakker en melkboer komen niet meer in onze straat, het zijn nu busjes met de spullen die we online bestellen. Ik probeer nog een beetje de oude glorie in stand te houden door een zelfde soort balkonhekje te hebben geplaatst als op het plaatje links van Stationsweg nummer 27. Ik kom sinds 1953 in dit straatje. Het is ook nu nog een heerlijk en uniek straatje.'

Van vaste inzender Stef Stolk nog wat achtergrond informatie. Het zoekplaatje toont de Diamantweg vanaf de Kleiweg

voortuintjes wel iets breder oogde... Dan de datering. Leo van Herk schrijft ruim voor 1952, Stef Stolk vermoedt gezien de afwezigheid van auto's rond 1930. Aad Moree dacht ergens in de zomer van 1938, Bouke Savert meent begin jaren dertig en Bas van Wijk houdt het op jaren twintig. Uiteraard allemaal van de vorige eeuw. We denken, dat Bas van Wijk het juist heeft. De foto komt uit een tijdschrift, waarschijnlijk Groot Rotterdam, en ook op de andere afgebeelde foto's is geen auto te zien, wel paard-en-wagens.

Bij de loting kwam Aad Moree uit de bus als winnaar van de cadeaubon. Hij kan hem ophalen in de buurtwinkel.

Hoekstra's bandenservice begint aan een nieuw leven in Schiebroek

Beeld uit het verleden. Menno Hoekstra voor het pand in de Amethyststraat (foto: Theo Joosten)

De verhuizing is achter de rug. De twee autobridgen staan inmiddels in Schiebroek, de stellages met de tientallen banden zijn afgebroken en weer opgebouwd aan de Nachtschadestraat in Schiebroek. Hoekstra's bandenservice heeft het Kleiwegkwartier vaarwel gezegd en begint op het industrieterrein in Schiebroek, aan het eind van de Adrianalaan, een nieuw leven.

Eigenaar Menno Hoekstra is een beetje weemoedig want 'we zaten in een heel leuke buurt en in een hele leuke straat', pleister op de wonde is dat zijn gezin de buurt trouw blijft, alleen het bedrijf verhuist. De nieuwe eigenaar maakt van het oude bedrijfsgedeelte ook een woonbestemming

en hij past daarmee in een ontwikkeling die het Kleiwegkwartier al tientallen jaren in zijn greep houdt: bedrijvigheid maakt plaats voor wonen.

Het was Tom, de vader van Menno, die in 1980 de stap nam voor een eigen bedrijf en de garage aan de Persoonsdam waar hij tot dan werkte, vaarwel zei en als firma Th. P. Hoekstra een bandenservice begon. Hij huurde het pand aan de Amethyststraat van Hooijkaas, die eerder zijn schildersbedrijf er had. Daarvoor was er gevestigd de smederij en constructiewerkplaats van A. Schildkamp.

In Schiebroek gaat Menno samenwerken met Houweling Automotion, een relatief

jong (2013) garagebedrijf gespecialiseerd in de sportauto's van Porsche, die het ook tweedehands verkoopt. Het contact was al eerder ontstaan toen hun bedrijfs-leider een klein jaar was bijgesprongen bij Hoekstra's bandenservice. De samenwerking klikte en toen Houweling Automotion een naastliggend pand kon kopen, kwam de samenwerking in een stroomversnelling. Gemiddeld kreeg Menno zes tot acht aanvragen in de week voor een APK-keuring, die kunnen nu allemaal in de eigen garage plaatsvinden. Menno is zich er wel van bewust, dat voor de trouwe klanten uit het Kleiwegkwartier de nieuwe locatie een stukje verder weg ligt, maar hij heeft de hoop dat zij toch langs blijven komen vanwege zijn welbekende service.

Nieuwbouw aan de Margrietstraat

Voor de gedeeltelijk gesloopte en voor de rest leegstaande woningen in de Margrietstraat aan de oneven kant, komt nieuwbouw. In de schoolvakantie worden de huizen gesloopt en daarna start de bouw van zeven energiezuinige woningen zonder gasaansluiting.

Het initiatief voor de nieuwbouw komt van buurtbewoner Remco Bruinsma, die als zelfstandige werkt voor zijn bedrijf CasaA. Met hulp van makelaar Vogelenzang de Jong heeft hij de panden kunnen verwerven en is er een samenwerkingsverband onder de naam Romeva van de grond gekomen. Een andere partner is architectenbureau Personal Architecture gevestigd in de Graaf Florisstraat, die heeft getekend voor het ontwerp.

De problemen in de Margrietstraat ontstonden begin april 2014, als gevolg van de sloop van een deel van de Bergse Zonnebloem-school. Vanwege het risico van trillingen door gemotoriseerd verkeer sloot de gemeente de Lisbloemstraat af voor dat verkeer. Nadat was gebleken dat onderwijskoepel BOOR de vereiste sloopmelding had nagelaten, legde de gemeente de sloop van de school stil onder de dreiging van een dwangsom.

Twee weken later moesten de bewoners van de panden Margrietstraat 1-5 op stel en sprong hun huizen verlaten. Volgens onderzoek in opdracht van de gemeente was er acuut instortingsgevaar.

Impressie van de nieuwbouw.

De huizen werden in een korset geplaatst en later gedeeltelijk gesloopt. De overige panden, die voor een deel werden verhuurd, bleven bewoond. Ook de buurtfietsenstalling, die in het pand op de hoek van de Lisbloemstraat en Margrietstraat, was gevestigd kon tot recent in gebruik blijven.

Op woensdag 25 april zijn op een bijeenkomst in de Oranjekerk de omwonenden bijgepraat over de ontwikkelingen.

Ook riolering aangepakt

Door de nieuwbouw aan de Margrietstraat kan ook een ander probleem worden opgelost te weten de vernieuwing van de riolering in de Margrietstraat. Bij de vernieuwing van de riolering in de Bloemenbuurt Oost in 2015 sloeg de gemeente de Margrietstraat over vanwege het risico voor de stabiliteit van de panden aan de oneven zijde. De bewonersgroep Grondwater Op Peil (GOP) dringt er bij de gemeente op aan dit stukje riolering aan te pakken in coördinatie met de nieuwbouw.

Funderingsonderzoek Margrietlaanbuurt ligt op stoom

Overzicht van de informatiepark in de Oranjerkerk op maandag 18 juni (foto: Liza Collignon)

Het project in de Margrietlaanbuurt waarbij funderingsonderzoek wordt gestimuleerd, loopt voorspoedig volgens Liza Collignon, de projectleider van Funderingskracht, de naam van het project. Informatie is verspreid, bijeenkomsten zijn gehouden, burens zijn met elkaar in gesprek en offertes voor onderzoek worden aangevraagd. Zo heeft de Margrietlaanbuurt de eerste stappen gezet richting grootschalig funderingsonderzoek. Dat is nodig, want de buurt bevindt zich in een gebied met een verhoogd risico op funderingsproblemen.

De bewoners van de Margrietlaanbuurt kregen op de informatiebijeenkomsten in april 2018 een korte introductie over funderingsproblematiek. De bijeenkomsten vonden plaats in de Oranjerkerk, uiteindelijk waren ruim 130 eigenaren/bewoners aanwezig. Centraal stonden de mogelijke oorzaken van de funderingsproblematiek,

het belang van funderingsonderzoek en de subsidie van de gemeente Rotterdam. Meerdere bewoners gaven blijk van hun emoties, ze waren geschrokken van de informatie. Steun bij het onderzoek is dat de gemeente Rotterdam tot vijftenzeventig procent van de onderzoekskosten subsidieert. Om in aanmerking te komen voor deze subsidie moet wel aan een aantal punten worden voldaan. Zo moet het onderzoeksbureau erkend zijn en moet het *hele* bouwblok meedoen. Vandaar het belang dat eigenaren van een bouwblok het gesprek met elkaar aangaan.

Om het contact binnen het bouwblok georganiseerd te houden, is Liza op zoek naar een contactpersoon per bouwblok. De contactpersoon is het aanspreekpunt voor bewoners en Funderingskracht. Inmiddels heeft ruim vijftig procent van de bouwblokken één of meerdere contactpersonen aangewezen of zijn zij in gesprek met elkaar. Contactpersonen van negentien bouwblok-

ken hebben elkaar ontmoet tijdens een bijeenkomst op woensdag 6 juni. Centraal thema was hoe de burens te mobiliseren. Sommige contactpersonen konden moeilijk in contact komen met de andere eigenaren in hun blok. Dit geldt met name als deze eigenaren hun woning verhuren, dus niet zelf op het adres wonen. Funderingskracht roept daarom alle verhuurders op om in contact te komen met de contactpersonen of met Funderingskracht zelf. Na de zomer organiseert Funderingskracht een tweede bijeenkomst voor de contactpersonen.

De vragen, die andere eigenaren en bewoners van de Margrietlaanbuurt hebben over funderingsonderzoek en de beschikbare subsidie, hebben zij kunnen stellen tijdens informatiemarkten op maandag 18 en dinsdag 19 juni in de Oranjerkerk. Op de informatiemarkten waren, naast verschillende funderingsonderzoekbureaus en Funderingskracht, ook aanwezig het Funderingsloket en de afdeling water van de gemeente Rotterdam.

Zowel de gemeente Rotterdam als Funderingskracht zijn tevreden over de huidige voortgang van het project. Natuurlijk blijft Funderingskracht actief om zoveel mogelijk bewoners te mobiliseren om over te gaan tot funderingsonderzoek. Waar het spannend lijkt de eerste stappen te zetten, geven veel bewoners aan 'opgelucht' te zijn door de informatie van de onderzoeken.

www.funderingskracht.nl
Tel. 070-3602120
info@funderingskracht.nl

Koraalbrug wordt gedeeltelijk aangepast

Trouwe lezers van de *Buurtkrant* zullen zich herinneren, dat in het eerste nummer van dit jaar we een foto plaats-ten van de nieuwe brug over de Erasmussingel nabij de Koraalstraat. Onze blinde buurtbewoner Gerrit Hitzerd, die regelmatig in het park zijn wandelingen maakt, was niet blij met het ontwerp vanwege twee redenen, het ontbreken van leuningen aan de uiteinden en de te steile hellingen. De gemeente reageerde prompt, provisorisch werden leuningen aangebracht aan de uiteinden.

Het bestuur van de Bewonersorganisatie Kleiwegkwartier (BOK) besloot ook over de kwestie een brief te schrijven aan de verantwoordelijke wethouders. De andere aanleiding daarvoor was de campagne van de gemeente waarin ze hoog opgaf over haar inzet de gemeente nog toegankelijker te maken voor mensen met een beperking.

In onze brief verwezen we naar deze campagne en verwezen we naar het *Handboek Toegankelijkheid*, dat een aantal normen bevat voor hellingen in de buitenruimte. Dat handboek beveelt voor hellingen een maximum aan van 1 : 25. Aan beide zijden is volgens metingen van Gerrit de helling ongeveer twee keer zo steil. Onze vraag was of dit *Handboek Toegankelijkheid* leidend is voor de ontwerpen van de gemeente Rotterdam?

Ook een ander punt uit het *Handboek* stelden we aan de orde. Dat gaat over de leuning. Het *Handboek* stelt dat die een diameter van 30-50 mm moet hebben en vrij omvatbaar te zijn; en 30 cm door dient te lopen voorbij helling/trede.

Oorspronkelijke brug, toen nog zonder de houten noodleuningen (foto: Norman Langelaan)

De nu geplaatste leuning heeft een breedte van 24 centimeter, een hoogte van acht centimeter en is allesbehalve vrij omvatbaar. Daarenboven was de leuning alleen in het midden van de brug aangebracht.

Recent kregen we antwoord van de gemeente en wel van de projectleider van het ingenieursbureau belast met de infrastructuur Staal en Waterbouw.

Hij legt uit, dat het ontwerp van de bruggen dateert uit 2009/2010 en is van de hand van het architectenbureau Geurts en Schulze. Aan verschillen architecten is toen gevraagd om per deelgemeente bruggenfamilies te ontwerpen. De brug aan de Koraalstraat is een broertje van andere bruggen in Hillegersberg, die aan de Schiebroeksesingel, Breitnersingel en C.N.A. Looslaan. Omdat het ontwerp dateert van voor de toegankelijkheidscampagne is daar bij het ontwerp niet specifiek rekening mee gehouden.

Bij nieuwe ontwerpen zal wel rekening worden gehouden met het *handboek Toegankelijkheid*. De extra tijdelijke leuningen zullen worden vervangen door definitieve leuningen, waarvoor het ontwerp door het zelfde architectenbureau is gemaakt. Deze worden binnenkort geproduceerd en gemonteerd.

Aan de klacht omtrent de omvatbaarheid van de leuningen kan niets worden gedaan, daar de leuning onderdeel is van de hoofd draagconstructie, ook aan de te steile hellingen kan niets worden gedaan.

Filippus van Leeuwen draagt het stokje over

Filippus van Leeuwen was twaalf jaar een actieve bewoner van het Kleiwegkwartier (foto: Theo Joosten)

Met de verhuizing naar een andere wijk in Hillegersberg van Filippus van Leeuwen verliest het Kleiwegkwartier een actieve bewoner. De *Buurtkrant* bedankt hem voor zijn inzet met een etentje waarin we terugblikken.

Filippus heeft twaalf jaar gewoond in het Kleiwegkwartier. Ongepland werd hij een actief persoon in de wijk. In eerste instantie als actief bestuurslid van de stichting Fietsenstalling Bloemenbuurt Oost, die de fietsenstallingen in de buurt beheert. Tegelijkertijd was hij vanaf het eerste uur betrokken bij de initiatieven voor funderingsonderzoek en het zetten van de stap naar een oplossing.

'Mijn rol als medebeheerder van de fietsenstalling kwam terloops. Ik zocht een plek voor mijn fiets. Ik woonde in de Lisbloemstraat en kon nergens mijn fiets kwijt. Op de hoek van de Margrietstraat stond een klein pandje leeg. Iemand was al actief om die ongebruikte ruimte te gaan inrichten als buurtfietsenstalling. Daar wilde ik ook graag aan meedoen. Door mijn inzet voor het beheer kon ik mijn probleem oplossen en ook anderen ermee helpen. Ik ben tot op de dag van vandaag nog bestuurder van de stichting die de fietsenstallingen beheert, ik ben nog op zoek naar iemand die dit wil overnemen van mij.'

'Mijn inzet voor onderzoek van de funderingsproblematiek kwam ook onvoorzien op mijn pad. Enkele jaren nadat ik er was komen wonen, ontstonden er in mijn huis onverklaarbare scheuren in stucwerk en muren.

Ik was benieuwd of ik de enige was die hiervan last had. Ik kende bijna niemand in de buurt, dus stopte ik bij elke bewoner van ons blok een briefje in de brievenbus met foto's van de scheuren en de vraag of dit hen bekend voorkwam. De reacties kwamen. Na verkennend onderzoek organiseerden we met enkele verontruste medebewoners een eerste informatieavond waarin ook de gemeente aan het woord kwam. De boodschap was: we hadden een serieus probleem. Ik doorliep de bekende stadia die je ook bij een rouwproces tegenkomt: van ongeloof tot boosheid, verdriet en acceptatie. Ik trok mezelf uit de passiviteit door dit motto aan te nemen: Probleem wordt project. Kortom, ik ging aan de slag. Als eerste onderzochten we eigenhandig ons eigen blok. Met de schop groeven we naar het grondwater en een heipaal. Het pand bleek niet meer op de paal te staan...

Acuut funderingsherstel binnen drie jaar was nodig anders moest het blok worden gesloopt. Zo iets kan je niet alleen, dat moet met het hele blok. Aan de overkant van de straat was Martine Coevert haar woonblok ook aan het mobiliseren. Daar waren vergelijkbare problemen. Zo kwam het dat in vrijwel dezelfde periode bij twee blokken in de Lisbloemstraat een start werd gemaakt met het herstel van de fundering. Door gezamenlijk op te trekken konden we elkaar helpen en ideeën op doen. Om de mijlpaal van de start te vieren organiseerden we een straatbarbecue met als doel elkaar als bewoners te leren kennen. En samen een feestje te vieren, voor we een tijdlang in de *ellende* zouden gaan zitten door alle herstelwerkzaamheden. Dat werd een succes. Tijdens het herstelproces groeide het besef dat dit niet alleen ons probleem was, maar van het hele Kleiwegkwartier. En al die mensen hadden hulp nodig om het probleem onder ogen te zien. Zo kwam de pilot "Goed gefundeerd!" van de grond.

Tijdens de informatieavonden ontmoette ik de mensen die hier voor het eerst van hoorden en die dezelfde emotionele achtbaan doorliepen als die ik. De boosheid en onmacht van de mensen, ik begreep het.

Als vervolg op "Goed gefundeerd!" kwam het initiatief 'Grondwater Op Peil!' van de grond. Het één kan je niet los zien van het ander, omdat een belangrijke oorzaak van funderingsproblemen de te lage grondwaterstand is. Het initiatief "Grondwater Op Peil!" wordt nu getrokken door een enthousiaste groep mensen. Zij doen werk waar alle bewoners en eigenaren profijt van hebben. Mensen hebben echt geen idee hoeveel tijd en inzet deze vrijwilligers steken in dit initiatief. Dat mag best wel eens worden gezegd. Dankzij hun inzet is funderingsherstel voor een groot aantal panden mogelijk niet meer noodzakelijk. Aan hen draag ik het stokje voor de funderingsproblematiek over. Ik heb er alle vertrouwen in.'

Nu nog een paar mensen die zich willen inzetten voor het beheer en uitbreiding van de fietsenstalling in de wijk. De *Buurtkrant* bedankt Filippus voor zijn inzet en wenst hem alle goeds voor de toekomst.

Ciska Evers

Aanleg persleiding voor aanvoer (grond)water gaat van start

In de laatste week van juni vinden in de Smaragdstraat en Akkerwindestraat werkzaamheden plaats, die de aanvoer van water uit de Erasmussingel naar de Bloemenbuurten ter verhoging van het grondwaterpeil daar.

Met de verhoging van het grondwaterpeil komen de houten palen in deze buurten blijvend onder water. Het project maakt deel uit van de pilot 'Grondwater Op Peil' (GOP) van de gelijknamige bewonersgroep.

Het betreft een zogenaamde gestuurde boring, waarbij een persleiding wordt aangelegd. Bij een gestuurde boring hoeft niet de gehele straat open, ook kan met leiding de Kleiweg worden gepasseerd, zonder dat die hoeft te

worden afgesloten. Het werk wordt gedaan door de daarin gespecialiseerde aannemer de Gebr. Van Leeuwen uit Woerden. De boring begint in de Akkerwindestraat en eindigt bij de berm van de Erasmussingel. Als de boorkop vanaf daar weer wordt teruggetrokken naar de boorstelling, wordt de persleiding meegenomen richting de Akkerwindestraat.

Na de zomervakantie wordt door een andere aannemer de persleiding aangesloten zowel in de Akkerwindestraat als op de Erasmussingel.

Doorgaand autoverkeer in de Akkerwindestraat en Smaragdstraat is tijdens de werkzaamheden niet mogelijk. Er wordt nog bekeken of het éénrichtingsverkeer in de aangrenzende Topaasstraat tijdelijk wordt omgedraaid.

Koren zoeken leden

Twee koren, die wekelijks repeteren in de Oranjerkerk, lieten ons recent weten, dat ze nieuwe leden zoeken.

Op donderdagavond tussen 19.30 en 21.30 uur oefent het dames kamerkoor Collegium Caccini, dat ruimte en plaats heeft voor tenminste zes nieuwe koorleden, met name alten en mezzo-sopranen. Bij voorkeur in de leeftijd tussen vijfendertig en vijftig jaar. Collegium Caccini, genoemd naar de Italiaanse muzikfamilie Caccini, staat onder de bezielende leiding van Anastasiya Bouwmans-Preyn.

Meldt overlast van ratten

Een bewoonster uit de Duizendschoonstraat liet ons weten, dat onlangs daar en op de Kleiweg ratten zijn gezien. Die nestelen zich graag in riolen en in of onder woningen, daarbij vermenigvuldigen ze zich snel en knagen aan alles wat ze tegenkomen en veroorzaken schade aan bijvoorbeeld kabels en isolatiemateriaal en ze brengen ziektes over.

Bewoners van de Duizendschoonstraat hebben reeds een melding gedaan. De Roteb gaat dat probleem aanpakken. Maar daarbij is hulp nodig van zoveel mogelijk omwonenden. Ziet u wederom een rat, meldt het telefonisch via 010-2678446, via de BuitenBeter-app of via het reactieformulier:

<https://www.rotterdam.nl/loket/plaagdierbeheersing-ongediertebestrijding/>

Andorra Shoes

Schoenen voor dames en heren

Andorra Shoes heeft een ruime keuze in schoenen speciaal voor steunzoolgebruikers. Daarnaast hebben wij een breed assortiment voor zowel smalle als brede voeten in de maten 36 tot 48 en hebben wij veel artikelen van het merk Tohde.

Wij hebben in onze collectie de volgende merken: Verhulst, Ari, Tohde, Rieker, Jana, Jenny, Caerice, Tamaris en Marco Tozzi.

Gratis parkeren rondom het winkelcentrum

Andorra Shoes • Winkelcentrum Binnenhof 84 • Tel. 010 41 000 26
Openingsdagen: dinsdag t/m zaterdag: 09:30 - 17:30 uur • www.andorra-shoes.nl

GRATIS WAARDEBEPALING

De huizenprijzen zijn hard gestegen...
Bent u benieuwd wat uw huis waard is?

☎ 010- 218 02 80 | ✉ info@woonvisie.nl

 voor ons nieuwste woningaanbod!

STUDIO Hillegersberg

Y O G A D A N S V E R H U U R

YOGA	DANS/BALLET	VERHUUR	MASSAGE
volwassenen	peuter/kleuter dans	vergaderingen	ontspanning
kinderen	klassiek ballet	presentaties	balinees
zwangerschapsyoga	moderne dans	curseusser	loml loml
meditatie	Schietdances	workshops	ayurvedisch
pijltjes			

Minstrelstraat 40 010-2268810 info@studiehillegersberg.nl www.studiehillegersberg.nl

ANDRÉ'S TAPIJTHUIS

Kleiweg 26N, 3051 GR Rotterdam ♦ telefoon 010 4223095 ♦ www.andrestapijthuis.nl ♦ andrestapijthuis@live.nl

Het vertrouwde adres voor tapijt, vinyl, marmoleum, pvc en raamdecoratie

Zeer uitgebreide collectie gordijnstoffen, vouwgordijnen, plisse, duette rolgordijnen, jaloezieën enz.

Groot assortiment tapijt, vinyl, tapijten van bekende merken o.a. Desso, Parade, Bonaparte, Interfloor, Tretford, Novilon etc.

Uw trap vakkundig door eigen stoffeers gelegd met een PROJECTTAPIJT. Keuze uit 32 kleuren + 7 jr. garantie

v.a. € 249,00

we♥bikes

bij Janus

Rijwielstalling
In de Smaragdstraat is een rijwielstalling beschikbaar voor bewoners uit de Edelsteinbuurt.
Locatie: uit het Kleiwegkwartier die zij fietsen afbrengen en afhalen bij het huis en deze laten regneren

Wilt u meer weten over deze service of wilt u de wijk meemaken contact met Janus Schone, telefoon: 066881908

we love bikes bij Janus
Smaragdstraat 21 • 3051 VP • Rotterdam

Corry's Dierenwinkel

Bergpolderplein 2-3
3051 GA Rotterdam
Telefoon: 010 4611295

Openingstijden:
ma. t/m do. 9.00 tot 18.00
vr. van 9.00 tot 21.00, zat. 9.00 tot 17.00

tevens kunt u bij ons terecht voor het trimmen van uw hond

FAUNALAND

VAN SOEREN

BELASTING EN ADVIES

Uw register-accountant als persoonlijk adviseur

010 422 97 32 info@vansoeren.nl

gediplomeerd pianostemmer & technicus

Frank Bergman de pianostemmer

Lathyrusplein 3a 3051 TL Rotterdam

010 - 2653510

fbergman@depianostemmer.nl

Uw instrument vakkundig gestemd!
Ook voor alle reparaties en onderhoud.

Colofon BOK

Bestuur
*Fabian Linaar (voorzitter),
John Hokke (secretaris-penningmeester) en
Chris Mast (Buurtkrant).*

Kantoor, wijkwinkel en redactie
*Antony Duyklaan 9, 3051 HA Rotterdam,
tel 422 44 45, info@bokrotterdam.nl
Wijkwinkel open van dinsdag tot en met
donderdag van 9.30-12.00 uur.*

Redactie
*Ciska Evers, Petra Houmes, Theo Joosten (beeld),
Coco Kossmann, John Krijgsman, Chris Mast
(leiding en eindredactie, 06-4354 7060),
Xandra Savelkous. Medewerker: Marjolein Tan.*

*buurtkrantbok@gmail.com,
www.bokrotterdam.nl,
twitter.com/BOKrotterdam*

*Op artikelen uit de Buurtkrant rust copyright,
het overnemen is niet toegestaan.*

*Losse exemplaren bij Albert Heijn, Primera en
Opticien Dorssen.*

*De eerstvolgende krant verschijnt op vrijdag
31 augustus, dan wel vrijdag 7 september,
daarna op vrijdag 19 oktober en
vrijdag 14 december 2018.*

*Oplage: 5000
Opmaak: Cynthia Boshart
Druk: Goos Reclamemakers,
Ouderkerk aan den IJssel*